

AANBEVELINGEN

Brussel, Boekarest, Dublin, Greifswald, Utrecht, Wenen, Vilnius
december 2017

Funded by the Justice Programme of the European Union

Inhoud

1.	Algemene aanbevelingen	1
2.	Aanbevelingen voor België	6
3.	Aanbevelingen voor Nederland	8
4.	Recommendations for Austria	9
5.	Recommendations for Germany	11
6.	Recommendations for Ireland	13
7.	Recommendations for Lithuania	16
8.	Recommendations for Romania	17
9.	DETOUR-partners	0

1. Algemene aanbevelingen

- De voorlopige hechtenis (VH) wordt omschreven als een uitzondering en een maatregel die als laatste redmiddel dient (*ultimum remedium*). Strategieën waarin **VH** wordt gebruikt **als een preventief instrument** zijn daarom **problematisch**. Aangezien bij preventief gebruik de verdenking als een (voldongen) feit wordt gezien, wordt de onschuldpresumptie bedreigd. Houd er rekening mee dat een extensieve interpretatie en toepassing van preventieve gronden het beginsel van *ultimum remedium* in gevaar brengen en het aantal voorlopig gehechten kan doen toenemen.
- We constateerden een zekere mate van **uitwisselbaarheid van de gronden voor VH** en hun motivering. Bovendien kunnen **verborgen en buitenwettelijke motieven** zoals motieven van voorbestrafing eveneens beslissingen beïnvloeden. Daardoor kan het *ultimum remedium*-beginsel ernstig worden bedreigd. Gelet op het weerbarstige karakter van de praktijk gaan we ervan uit dat dit niet voldoende kan worden verholpen via richtlijnen of wetswijzigingen. Voortdurende **inspanningen gericht op verhoging van de bewustwording en opleiding van openbaar aanklagers en rechters** is noodzakelijk. Bijzondere aandacht dient uit te gaan naar de opleiding van jonge beroepsbeoefenaars en de principes van artikelen 5 en 6 EVRM. Gesteund op reflecties op de praktijk, zouden opleidingen aandacht moeten besteden aan mogelijke verborgen motiveringen, adequate operationalisering van het principe van proportionaliteit en beoordeling van feitelijke risico's.
- Bepaalde groepen lijken een hoger risico op VH te hebben dan anderen, niet in het minst omwille van de “precaire sociale omstandigheden” waarin zij leven. **Strafrecht kan geen oplossing bieden voor sociale ongelijkheden. De toepassing ervan zou gericht moeten zijn op het vermijden van verslechtering van deze omstandigheden.**
- Voortdurende **diepgaande reflectie op de onderlinge samenhang tussen maatschappelijk beleid, migratiebeleid en strafrechtelijk beleid moet worden gestimuleerd.**
- **Openbare aanklagers** vervullen een cruciale rol. Het lijkt hun voorkeur te hebben om op zeker te spelen en daarom VH te verzoeken. De ambitie om het **gebruik van VH** te doen **verminderen** kan daarom enkel tot succes leiden indien het openbaar ministerie in dit verband bereid is om **terughoudendheid te betrach-**

ten. Vergelijkend onderzoek naar de rol van het openbaar ministerie is aan te raden.

- In landen waar de rechtscultuur een bijzondere ‘**nabijheid**’ tussen **rechter en openbaar ministerie** impliceert, lijkt VH meer toegepast te worden wanneer het openbaar ministerie daartoe verzoekt. Regelmatige **reflectie onder procesdeelnemers over hun rol en onderlinge verhouding** is aan te bevelen.
- De **omvang en kwaliteit van** beschikbare **informatie**, in het bijzonder met betrekking tot de persoon van de verdachte en de sociale omstandigheden waarin hij/zij leeft, bepalen in sterke mate de kwaliteit van de beslissingen en verscheidenheid in opties. Een verbetering kan daarom worden gezocht in een **ondersteuning door (externe) sociale diensten** (bv. de reclassering/probatie, binnen de rechtbank georganiseerde bijstand: *court aid*). **Deze diensten kunnen mogelijk ook informatie aanreiken over beschikbare en passende maatregelen die een invrijheidstelling (onder voorwaarden) kunnen ondersteunen.** Zelfs indien dergelijke rapportages niet afgerond kunnen worden vóór de eerste beslissing, kan dergelijke informatie nog steeds waardevol zijn voor vervolgzittingen. Het lijkt op zijn minst de moeite waard te zijn op nationaal niveau te **beoordelen** of dergelijke vorm van bijstand **ertoe kan bijdragen VH vaker te vermijden** en wat er op dit vlak dan nodig zou zijn. Hoewel niet ontkend kan worden dat een dergelijke vorm van ondersteuning kosten met zich brengt, zou de vraag naar middelen niet de meest belangrijke moeten zijn.
- Van uiterst belang is een **vroege en actieve vertegenwoordiging door advocaten van de verdediging**. Zij kunnen sterk bijdragen aan het goede verdere verloop van de zaak, in het bijzonder door **informatie over de verdachte** te verzamelen en te verstrekken en **niet-vrijheidsbenemende alternatieven** voor een VH aan te reiken. Om een effectieve vertegenwoordiging van hun cliënten te kunnen verzekeren, dienen advocaten goed voorbereid en actief te zijn. Teneinde te kunnen voldoen aan dergelijke vereisten, moet **eveneens vroege toegang tot de dossiers** verzekerd worden. Niet in het minst dienen **praktische problemen** in dit verband opgelost te worden.
- Voor de landen die in deze studie zijn opgenomen, observeerden we zeer verschillende tradities met betrekking tot het gebruik van alternatieven voor VH. Vaak worden **alternatieven voor VH té terughoudend gebruikt** en wordt VH toegepast in zaken die geschikt zijn voor een of ander alternatief. Er zijn ook **risico's verbonden aan het toepassen van mildere maatregelen dan VH in zaken**

waar onvoorwaardelijke vrijheid gerechtvaardigd kan worden. Er is op dit vlak nog steeds vooruitgang te boeken. Verder onderzoek en het verzamelen en toegankelijk maken van relevante statistische informatie is vereist om de huidige praktijk adequaat in kaart te brengen. Zo kan de behoefte aan verdere maatregelen worden geïdentificeerd en hun ontwikkeling worden ondersteund, om, uiteindelijk, het vertrouwen van justitiële autoriteiten in minder ingrijpende maatregelen te verhogen.

- Er zijn **groepen verdachten** voor wie het bijzonder **moeilijk is geschikte opties te vinden om voorlopige hechtenis te vermijden**. Het vaakst gaat het hierbij om vreemdelingen zonder sociale bindingen met het land waar de procedure loopt, maar vaak ook met hun thuisland. Er is **behoefte aan ontwikkeling van opties om voor deze groepen vaker VH te vermijden**. Bv. sociaal werkprojecten zouden geïnitieerd kunnen worden om uit te zoeken welke opties geschikt zouden zijn.
- Volgens veel respondenten **laat de periodieke toetsing door de rechter (reviews) van VH in de praktijk veel te wensen over**. Niettemin lijkt zij een krachtige instrument te (kunnen) zijn om de duur van VH in te korten, de procesgang te versnellen en alle betrokken partijen toe te laten om te discussiëren – misschien zelfs te onderhandelen – over alternatieve opties. **Een vroege mogelijkheid tot toetsing is daarom aan te bevelen, en alle betrokken partijen zouden ertoe aangemoedigd moeten worden om er goed gebruik van te maken**.
- In verschillende landen zijn **advocaten** vaak **terughoudend in het aantekenen van beroep** tegen VH vanwege tactische motieven of redenen van tijdsduur. Dit bedreigt evenwel de **toegevoegde waarde van de rechtsmiddelen**. Gelet op de verschillende rechtssystemen, kan geen algemene oplossing voor dit probleem worden aangenomen. Daarvoor zijn **evaluaties op nationaal niveau aan te bevelen die erop gericht zijn de rechtsmiddelen en eventueel vereiste wettelijke aanpassingen te beoordelen**.
- Er zijn nog steeds rechters en openbare aanklagers die **terughoudend zijn om buitenlandse verdachten** – ook burgers van andere EU-lidstaten – **in vrijheid te stellen**, wegens een gebrek aan vertrouwen in samenwerking resp. in andere justitiële systemen. Een dringende behoefte blijft bestaan aan gelegenheden voor beroepsbeoefenaars om collega's uit andere landen te ontmoeten. Zo kunnen zij elkaar en elkaars praktijken leren kennen, met als uiteindelijk doel samen gemeen-

schappelijke standaarden te realiseren. Na ervaren te hebben hoe moeilijk het kan zijn om beroepsbeoefenaars ervan te overtuigen deel te nemen aan dergelijke events lijkt het ook belangrijk te investeren in strategieën op dit vlak en te verzekeren dat **beroepsbeoefenaars** binnen hun organisatie worden **ondersteund** door hun meerderen en *human resources*-afdelingen (bv. vertaling aanbieden om belemmeringen op dit vlak te overwinnen, zoeken naar administratieve oplossingen om adequaat te kunnen omgaan met werklast en tijdsdruk, etc.).

- Veel strafrechtspractici kennen/beheersen nog steeds de **Europese Toezichtmaatregel** (*European Supervision Order*: ESO) niet. **Opleidingen en seminars** op nationaal en Europees niveau zouden hier verandering in moeten brengen. Tot nu toe is nauwelijks enige informatie beschikbaar over de enkele ESO-zaken die door EU-lidstaten zijn gemeld. Hopelijk zal in de nabije toekomst meer informatie over dergelijke zaken beschikbaar zijn zodat praktische voorbeelden opgenomen kunnen worden in opleidingen.
- Afgezien van de geringe kennis over de ESO kan worden aangenomen dat het geringe gebruik ook wordt veroorzaakt door het **gebrek aan adequate ondersteuningsstructuren** in vele landen. Dit kan betrekking hebben op zowel de vereiste (snelle) samenwerking over de grenzen heen als alternatieve maatregelen. Er is behoefte aan nationale maar ook gezamenlijke inspanningen om deze structuren te verbeteren.
- De wijze van besluitvorming zou een **verplicht onderzoek** moeten **inhouden** naar welke niet-vrijheidsbenemende maatregelen (voorwaarden voor schorsing) voorhanden zijn en hoe ze in de individuele zaak toegepast zouden kunnen worden. Een beschikking tot VH en **het afwijzen van alternatieve maatregelen** zouden enkel mogelijk moeten kunnen zijn in zaken waar **expliciete verklaringen en redenen** kunnen worden aangevoerd waarom deze maatregelen, in relatie tot de gronden voor VH, geen alternatief bieden.
- Rechters en openbare aanklagers ervaren vaak **druk vanuit publiek en media** om verdachten op te sluiten via VH. Hoewel dit niet vermeden kan worden, zouden publiek en media wel **regelmatig en beter geïnformeerd** moeten worden over **de rechtsstaat (*rule of law*) en de fundamentele rechtsbeginselen**, en hun toepassing met betrekking tot VH en vrijstelling onder voorwaarden. **Politici** zouden **geen twijfel** mogen laten bestaan **over de strikte noodzaak** van deze principes en elke druk om deze ter discussie te stellen moeten weerstaan, niet in het

minst door openbare aanklagers en rechters te steunen in de toepassing van deze principes.

- **Er moeten meer en betere gegevens verzameld en geanalyseerd worden** met betrekking tot de VH-praktijk, het gebruik van alternatieve maatregelen en vooral ook de effecten van alternatieve maatregelen. Aan de ene kant zouden **rechters toegang** moeten kunnen hebben tot informatie om de verdere ontwikkelingen in individuele gevallen **op te volgen** (bv. verscheen de vrijgelaten verdachte ter terechtzitting?). Aan de andere kant zouden de gegevens ook op geaggregeerd niveau beschikbaar moeten zijn voor evaluatiedoeleinden en ter ondersteuning van *evidence-based* beleid en ontwikkelingen.

2. Aanbevelingen voor België

- Verbeter de toegang tot dossiers, in het bijzonder in vroege fasen van de procedure en door gebruik te maken van moderne technologieën (digitalisering van dossiers).
- Ontwikkel uniforme instructies/regelgeving en praktijk met betrekking tot de toegankelijkheid van dossiers en mogelijkheden voor advocaten van de verdediging tot overleg met verdachten.
- Verbeter de communicatie tussen de actoren die betrokken zijn bij het toezicht op alternatieve maatregelen (onderzoeksrechters, justitiehuizen, openbaar ministerie), bv. via performant digitale platformen.
- Ingeval wetgevende hervormingen beschouwd worden als een optie om het gebruik van vrijheidsberovende maatregelen in te perken, geef dan de voorkeur aan ‘radicale’ opties en/of voer *ex-ante* en *post-factum* evaluatie uit.
- Overweeg (wettelijke) hervormingen om (meer) gebruik van alternatieve opties zoals de borgsom en het elektronisch toezicht te stimuleren.
- Wees zich bewust van mogelijke onbedoelde effecten van (wettelijke) hervormingen en beleid (bv. de impact van het strafuitvoeringsbeleid op beslissingen in verband met voorlopige hechtenis).
- Overweeg praktische hervormingen met het oog op een betere informatieverstrekking naar beslissingsnemers toe over mogelijke alternatieve opties in concrete individuele gevallen, bv. permanente aanwezigheid van justitie-assistenten in het gerechtshuis en/of bij vervolgzittingen (periodieke controles).
- Identificeer ‘goede praktijken’ en deel ervaringen over de grenzen van lokale gerechtelijke arrondissementen heen.
- Versterk het sociaal beleid en promoot het als waardevolle strategie in het kader van criminaliteitspreventie, versterk samenwerking tussen departementen van welzijn, gezondheid en justitie (bv. quota voor ambulante of residentiële zorgvoorzieningen buiten de gevangenisinfrastructuur?).
- Stimuleer communicatie en samenwerking tussen justitiële actoren en de Dienst Vreemdelingenzaken, en promoot internationale gerechtelijke samenwerking.

- Organiseer interdisciplinaire meetings met actieve betrokkenheid van sleutelspelers.
- Betrek sleutelspelers bij de voorbereiding en opvolging van onderzoeksprojecten.
- Neem presentaties over resultaten van wetenschappelijke onderzoeksprojecten mee op in opleidingsprogramma's van gerechtelijke actoren.
- Bevorder (actieve) deelname van gerechtelijke actoren en praktijkwerkers in relevante congressen en expert seminars.

3. Aanbevelingen voor Nederland

- Het openbaar ministerie en de rechter zouden wettelijk verplicht moeten zijn om in elke zaak de mogelijkheid van (al dan niet voorwaardelijke) schorsing van de VH te onderzoeken. Het onderzoeken van de mogelijkheden van een schorsing moet het uitgangspunt zijn en zou niet afhankelijk moeten zijn van de toevallige inspanning van de advocaat.
- De toetsing door de raadkamer biedt niet altijd een effectief middel tegen (voortduuring van) VH. Een (aanvullend) reclasseringsrapport ten behoeve van de raadkamer, waarin de mogelijkheden van schorsing van de VH worden verkend, moet de regel zijn, niet de uitzondering.
- Officieren van justitie en rechters moeten continu op de hoogte zijn van praktische mogelijkheden omtrent schorsingsvoorwaarden en eventuele andere alternatieven voor VH. De verdachte mag niet de dupe zijn van beperkte kennis van of ervaring met het toepassen van bepaalde schorsingsvoorwaarden, zoals (onder meer) de borgsom, elektronisch toezicht, elektronische detentie of de Europese Toezichtmaatregel (ETM).
- In het kader van de modernisering van het Wetboek van Strafvordering heeft de wetgever voorgesteld dat het stelsel van (voorwaardelijke) schorsing moet worden verlaten en dat daarvoor een stelsel van vrijheidsbeperkende maatregelen in de plaats moet komen. Wij staan positief tegenover dit uitgangspunt. Wij zijn evenwel van mening dat een wetswijziging niet afgewacht moet worden. Voor het terugbrengen van de toepassing van VH komt het gedurende het vooronderzoek niet aan op de vraag of er wel of geen vrijheidsbeneming moet plaatsvinden, maar op de vraag of (en zo ja: in welke mate) vrijheidsbeperking noodzakelijk is om invulling te geven aan de legitieme doelen die in deze fase van het strafproces worden nagestreefd.

4. Recommendations for Austria

- Decisions on PTD sometimes may be influenced by factors which are not supposed to play a role like punitive aspects, general preventive considerations, efficiency aspects, etc. Motivations beyond the legal grounds for PTD might compromise the ultima ratio principle. Considering the severity of the interference of PTD with personal liberty, trainings and seminars are recommended not least for reflecting the practice and for awareness raising.
- The legal framework allows for an early involvement of defense attorneys during proceedings in cases involving arrest warrants. After an amendment to the Criminal Code which came into force with January 1st, 2017 more suspects now take advantage of a first legal aid via phone. It however still is a small group who ask for presence of counselling at the first interrogations. Despite information leaflets provided in many different languages also addressing the costs suspects still seem to be afraid risking high costs. Due to the importance of an effective early access to a lawyer for suspects, developments in this context should be subject to further evaluation. The implementation of the EU-Directive on Legal Aid due in May 2019 is supposed to further improve the access to a lawyer.
- The system of legal aid in Austria requires also counsellors usually not practicing in criminal law to take over such legal aid cases. While the questioned experts stressed that these counsellors regularly also do a good job they nevertheless argued for qualities of a representation by specialists.
- PTD practice in Austria appears rather harmonic. Judges mostly apply detention as requested by the prosecution and attorneys rarely challenge the decisions, most often for strategic reasons. Without challenging the principle of judicial independence, a general increase of “conflict orientation” appears recommendable not least also for the development of the legal system.
- The first decisions on PTD are often coined by the need to decide on rather little information particularly with respect to the person of the suspect and to social background information. More information in this respect has a potential to support and widen the scope for decision-making, possibly also allowing alternatives to detention more often. In criminal matters concerning juveniles the court assistance is a highly valued institution also with respect to decisions on detention. A similar service in cases of arrested adults could be helpful. Preliminary probation could

possibly also serve this purpose as well as statements of the probation services, which would be less intrusive. The time needed for such measures may however often exceed the time limit of 48 hours for the first decision on PTD.

- The detention hearings, which are run, conducted and scheduled by independent judges, are generally considered important procedural events. Nevertheless, and again, without challenging the principle of judicial independence, often critique has been expressed pointing at a restriction of many hearings to formal qualities. The time pressure for the first decisions on detention often only allows for little information with respect to the assessment of possible alternative measures. At least at the detention hearings¹ substantial information in this respect should be available, particularly if some assistance is employed. This would upgrade the detention hearings and strengthen the ultima ratio principle particularly if the hearings would focus stronger on a possible release with decisions denying release being obliged to substantiate why alternative measures are not applied.
- Judges and prosecutors regularly referred to the restricted potential of alternative measures to substitute PTD and to sufficiently exclude risks. The outcomes of this research with respect to the potential, the practicability, the effects and the limits of alternative measures however remained rather restricted. Further research particularly focusing on these aspects would provide additional insights valuable for the assessment of the diverse alternatives and with respect to possible needs for development.
- It seems that Austrian criminal law practitioners mostly don't know about the European Supervision Order (ESO). Trainings and seminars should change this. Up to now hardly any information was available on the very few ESO cases reported from EU member states. In the near future hopefully more information on such cases will be available to learn about practical examples and to include these into trainings.

¹ The first taking place 14 days after the initial decision on PTD

5. Recommendations for Germany

- Better data must be collected, analyzed and made accessible to understand the development of cases. Training and seminars are needed to enable young practitioners to deal adequately with PTD matters and to update more experienced practitioners on current developments. European developments are an important feature. Training events are important for exchange and enable feedback on and reflection of own practice. While it is true that the workload of practitioners is large and they need to be updated on many different other things, PTD as fundamental interference with personal liberty merits a deeper understanding and more training.
- Cases exist where the decision-makers (public prosecutors and judges) do not base their decisions on sufficient information; it is hardly possible for a suspect to defend him- or herself in these cases. To strengthen his or her position a defense lawyer must be present in the first hearing and must therefore be appointed in all cases an arrest warrant is requested by the public prosecution.
- It is important that a review, with more complete information in particular on the social circumstances of the suspect, takes place early. This means that files must be sent out immediately and automatically, since they are indispensable for the defense in any case. It also means that the review should be scheduled *ex officio* after 10 to 14 days – this should be sufficient time for the defense to prepare but still is a time span to endure for a suspect under stress and that does, in case the warrant is lifted or suspended, enable him or her to get back to his normal life without losing job or housing.
- To further avoid PTD without losing sight of the needs of the criminal procedure the way of decision-making should be changed: With the same prerequisites (grounds and thresholds as well as the proportionality requirement) as now for actually ordering an arrest warrant judges must examine which non-custodial measures (conditions for suspensions) exist and how they would fit for the individual case. Only when they can explain that none of these measures will prevent the individual suspect from absconding, hiding, obstructing evidence etc. an arrest warrant may be ordered. While in principle also now the judge always has to check whether milder

measures are available, at least then an explicit reference must be made to the other options and explicit reasons given why they do not suffice.²

- Not all practitioners and policy makers seem to have understood that a bad and unfair practice in PTD matters risks undermining the trust in and compliance with the criminal justice system by citizens suspected of an offence and also the wider public.

² This suggestion has been made before by the Association of Defense Counsels in 2015.

6. Recommendations for Ireland

- Recent political and media discussion concerning the use of PTD (PTD) in Ireland seems to suggest that there may be an increased use of PTD in the future. Irish policymakers should recall that there is a movement within other European countries and at European Union level to reduce levels of PTD. Careful consideration must be given to the possible effects of changes in policy and practice on the rates of PTD in Ireland.
- The extensive use of conditions, some of which are quite onerous and restrictive of liberty cannot be overlooked in an assessment of the comparatively low rates of PTD in Ireland. This system of graduated deprivations of liberty is a clear feature of the Irish system, and it is recommended that it not be taken for granted. There is a need to resist a narrative which views the decision on PTD in Ireland as one between liberty and detention simpliciter.
- There is a need for an ongoing review of PTD rates and outcomes of bail applications to monitor trends, particularly as there may be increased PTD rates in Ireland in the coming years.
- There is a need for wide-reaching review and improvements in the collection and publication of data on the outcome of bail applications and PTD rates.
- Participants in the Irish criminal justice system should take care to view conditions imposed on a person granted bail as restrictions on liberty, and ensure they are imposed in a proportionate manner.
- The emphasis on the constitutional protections of the presumption of innocence and liberty should be maintained in Irish practice.
- There should be resistance amongst prosecutors to the possible effects of media outcries concerning the use of PTD.
- A lack of housing needs to be addressed to ensure that people are not placed in PTD because of a lack of an address.
- There is a general need to address addiction problems and mental health issues amongst defendants at the pre-trial stage.

- Care must be taken, in particular for non-EU nationals, that PTD is not imposed in a discriminatory way.
- The constitutional requirement that any financial bail is set in proportion to the means of the accused person should be carefully applied in practice.
- Prosecution self-restraint on the issue of PTD in Ireland is valuable and should be maintained.
- Careful consideration and assessment of the effects of any introduction of electronic monitoring at the pre-trial stage is necessary to ensure:
 - There is a need for electronic monitoring in the Irish situation;
 - The purpose of electronic monitoring in the Irish situation;
 - The implications in terms of cost and the effect of breaches.
- In particular, concerning electronic monitoring, it is recommended that Irish policymakers recall that electronic monitoring has been introduced in other European countries with the purpose of reducing levels of PTD.
- It is further recommended that Irish policymakers pay close attention to the experiences of other countries concerning electronic monitoring.
- Defense practitioners, in particular, would benefit from more time to prepare for bail applications.
- Judges are under a great deal of time and caseload pressure and would benefit from additional background information and time to make their decisions.
- There is a risk that spending too many consecutive days hearing PTD cases can lead to frustration and fatigue, and rotation of judges on such lists is recommended.
- It is recommended that judges be supported to engage in educational and networking opportunities within Ireland and, especially, within Europe, to share practices and perspectives on their work. It is challenging for judges to be able to find the time for this activity in light of their caseloads.
- Funded and high quality legal assistance for defendants is a necessary protection for the rule of law and constitutional rights and should be maintained.

- There is a clear need for more training and information on the European Supervision Order in Ireland.
- The European Supervision Order may be particularly useful for Northern Ireland-Ireland cases and training and support for practitioners and judges on its use is necessary.

7. Recommendations for Lithuania

- Further institutional and academic promotion of PTD as ultima ratio, combined with the promotion of effective international cooperation, might further limit the imposition of PTD.
- We recommend to follow reasonably high standards of proof of the risk of absconding bearing in mind difficulties and high costs of successful hiding from justice in the area of the EU.
- We recommend to follow reasonably high standards of proof of the risk of re-offending with particular focus to the nature of previously recorded offences and also the time lapse between the previous and new offence.
- We recommend restricting the authority to impose the least severe measures (LSM - except seizure of documents) to only prosecutors and the courts and promoting the importance of diligence in reviewing the necessity of the LSM.
- It is recommended to reconsider the practices to force the provider of the bail to sign up an agreement to give up the bail money for the recovery of a fine in the light of the principle of fair proceedings.
- It is recommended that the law be amended to allow conditional PTD, i.e. a rule which would allow the automatic release of the suspect from detention as soon as the ordered sum of financial bail was paid.
- It is recommended that the prosecution and judiciary critically reconsider the reasonability of use of house arrest.
- Judicial review of detention (repeated appeal) should be available within a shorter period than three months, if the new facts are present in the case.

8. Recommendations for Romania

- An infrastructure for electronic monitoring should be developed;
- The regulations concerning and connected to judicial control on bail should be clarified;
- It should be regulated in a more precise and clear way when house arrest and judicial control should be applied in order to avoid possible net widening effects;
- More trainings should be provided for the judiciary and for lawyers on European framework decisions, especially on the Council Framework Decision 2009/829/JHA of 23 October 2009 on the application, between Member States of the European Union, of the principle of mutual recognition to decisions on supervision measures as an alternative to provisional detention;
- Awareness raising with respect to the importance of personal factors in the process of reoffending appears recommendable, for instance in trainings for judges;
- Trainings on Council Framework Decision and on the importance of the personal factors in reoffending should become a part of the National Institute of Magistracy curricula;
- In order for the judges to have access to more personal information about the defendant, lawyers suggest a risk report which could be drafted by the probation service. For the time being the National Department of Probation however views this idea outside the scope of services, not least due to the lack of resources.

9. DETOUR-partners

Projectcoördinatie

 <p>INSTITUT FÜR RECHTS- UND KRIMINALSOZIOLOGIE INSTITUTE FOR THE SOCIOLOGY OF LAW AND CRIMINOLOGY</p>	<p>Verein für Rechts- und Kriminalsoziologie: Dr. Walter Hamerschick, Veronika Reidinger (Austria)</p>
---	--

Wetenschappelijke Co-coördinator

	<p>Ernst-Moritz-Arndt Universität Greifswald/Freie Universität Berlin: Prof. Dr. Christine Morgenstern, Eva Tanz (Germany)</p>
---	--

Partners:

 <p>ASSWR Association of Schools of Social Work in Romania</p>	<p>Association of Schools of Social Work in Romania / University of Bucharest, Faculty of Sociology and Social Work: Prof. Dr. Ioan Durnescu, Dr. Gabriel Oancea (Romania)</p>
 <p>LAW INSTITUTE OF LITHUANIA</p>	<p>Law Institute of Lithuania: Dr. Skirmantas Bikelis, Virgilijus Pajaujis (Lithuania)</p>
 <p>NICC INCC</p>	<p>Nationaal Instituut voor Criminalistiek en Criminologie / Institut National de Criminalistique et de Criminologie (NICC/INCC): Dr. Eric Maes, Dr. Alexia Jonckheere, Magali Deblock (Belgium)</p>
 <p>Trinity College Dublin Coláiste na Tríonóide, Baile Átha Cliath The University of Dublin</p>	<p>Trinity College Dublin: Prof. Mary Rogan, David Perry (Ireland)</p>
 <p>Universiteit Utrecht</p>	<p>Utrecht University: Prof. Dr. Miranda Boone, Dr. Pauline Jacobs, Dr. J.M.W. Lindeman (The Netherlands)</p>

Zie voor meer details en rapporten, de projectwebsite www.irks.at/detour

© Detour Partners, december 2017